

TURİZM BÜLTENİ

Gümüşhane Üniversitesi Turizm Fakültesi'nin 6 Aylık Elektronik Yayın Organıdır.

İLKELERİMİZ

- ★ Empati
- ★ Doğruluk
- ★ Bilimsellik
- ★ Çalışkanlık
- ★ Dürüstlük
- ★ Saygı
- ★ Hoşgörü

BU SAYIDA

DOĞU KARADENİZ
DOĞU ANADOLU
TURU

Ayrıntıları 2'de

UNESCO DÜNYA
MİRAS LİSTESİNDE
DEĞERLERİMİZ
DİVRİĞİ ULU CAMİİ

Ayrıntıları 4'te

FUTBOL VE TURİZM

Ayrıntıları 6'da

TURİZM HAFTASI
ETKİNLİKLERİ

Ayrıntıları 7'de

ENDONEZYA'DA
TURİZM

Ayrıntıları 8'de

SMART (AKILLI)
TURİZM

Ayrıntıları 9'da

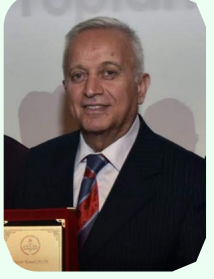
FREGAN FOOD
ÇÖPTEN BESLENME

Ayrıntıları 10'da

TÜRKİYE TURİZM
TARİHİ

Ayrıntıları 11'de

Değerli personelimiz; sevgili öğrencilerimiz, kıymetli mezunlarımız ve okuyucularımız; Fakülte bültenimizin yeni sayısının hepimize hayırlı olmasını temenni ediyor, emeği geçen arkadaşlarımıza ve yayın kurulumuza teşekkür ediyorum. Bu dönem Fakültemiz Turizm İşletmeciliği Bölümü ilk mezunlarını vermiş bulunmaktadır. Onları geleceğe hazırlayan öğretim üyesi/elemanı ve idari kadrodaki arkadaşlarıma teşekkür eder, mezun öğrencilerimize yeni hayatlarında başarılar dilerim. 2018-2019 Yılı Güz dönemine girerken, Fakültemiz bünyesinde yeni açılmış bulunan Turizm Rehberliği bölümünün sevinç ve heyecanını sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyduğumu ifade etmek isterim. Ayrıca 20-22 Eylül 2018'de gerçekleştirmeyi planladığımız II. Uluslararası Sürdürülebilir Turizm Kongresi hazırlıklarını da aynı heyecanla sürdürmekte olduğumuzu belirtmek isterim. Turizm Fakültesinin ortaya koymuş olduğu bu katkıların Üniversitemize, Gümüşhane'ye ve bölgemize fayda sağlayacağını ümit ediyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Prof. Dr. Kemal ÇELİK

Turizm Fakültesi Dekan V.

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ TURİZM FAKÜLTESİNİN İLK MEZUNLARI

2014-2015 eğitim-öğretim yılında öğrenci kabul etmeye başlayan Gümüşhane Üniversitesi Turizm Fakültesi, 2017-2018 eğitim öğretim yılında ilk mezunlarını verdi. Törende mezun öğrenciler adına konuşan 2017-2018 dönem birincisi Aydan TOSUN gece-gündüz demeden çalışıp, zorlu bir maratona atılarak bugün-

lere gelmenin haklı gururunu yaşadıklarını söyledi. İlk üçe giren öğrencilerin ardından 17 öğrenci diplomalarını öğretim elemanlarının ellerinden aldılar. Turizm Fakültesi Dekan Yardımcısı Dr. Öğr. Üyesi Uğur AKDU'nun önderliğinde meslek yeminlerini eden öğrenciler, mezuniyet töreninde keplerini atarak, mezun olmanın mutluluğunu yaşadı.

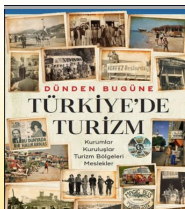
II. ULUSLARARASI SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM KONGRESİ

Sürdürülebilir Turizm Kongresi ilk olarak Doğu Karadeniz Bölgesi özelinde Gümüşhane Üniversitesi, Turizm Fakültesi sahipliğinde 'Doğu Karadeniz Bölgesi, Sürdürülebilir Turizm Kongresi' adıyla 14-16 Mayıs 2015 tarihlerinde Gümüşhane'de düzenlenmiştir. Kongrenin ikincisi, Akdeniz Üniversitesi, Turizm Fakültesi sahipliğinde II. Ulusal Sürdürülebilir Turizm Kongresi adıyla Adrasan/Kumluca/Antalya'da 28-30 Nisan 2016 tarihlerinde gerçekleştirmiştir. 2017 yılında uluslararası bir boyut kazandırılan kongremiz 'I. Uluslararası Sürdürülebilir Turizm Kongresi' adıyla Kastamonu Üniversitesi, Turizm Fakültesi sahipliğinde 23-25 Kasım 2017 tarihlerinde düzenlenmiştir. Bu yıl **20-22 Eylül 2018** tarihleri arasında dördüncüsü düzenlenecek olan II. Uluslararası Sürdürülebilir Turizm Kongresi'ne 2018 yılında tekrar Gümüşhane Üniversitesi, Turizm Fakültesi ev sahipliği yapacaktır. *Kongre web sayfası incelemek için lütfen logoya tıklayınız.*

TÜRKİYE TURİZM TARİHİ KİTAPLARI BÜYÜK ÇABALAR SONUCUNDA YAYINLANDI

Türkiye'de modern anlamda turizm, 1800'lerin sonunda ortaya çıkan, Cumhuriyetin ilanı ile önemli bir sektör olarak görülmeye başlanan ve nihayet 1980'li yıllardan itibaren hızla gelişen bir sektör olmuştur. Ancak yazılı kültürün sözlü kültüre göre zayıf olduğu ülkemizde, uzun yıllar boyunca turizmin Türkiye'deki geçmişi konusunda yazılanlar genellikle yüzeysel olarak kalmıştır. Oysa günümüzde ülke ekonomisinin en önemli gelir kaynaklarından biri olan turizmin nasıl geliştiğinin bilinmesi, özellikle gelecek kuşakların bu gelişim serüveninden dersler çıkarması açısından oldukça önemlidir. İşte bu noktadan hareketle,

Devamı 10'uncu sayfa

DOĞU KARADENİZ-DOĞU ANADOLU TURU

Dr. Öğr. Üyesi. Ertuğrul DÜZGÜN
Profesyonel Turist Rehberi

Bulunduğu coğrafya bakımından hem Doğu Karadeniz hem de Doğu Anadolu kültürünü içerisinde barındıran Gümüşhane ili farklı kültürel özellikler taşımaktadır. Yaz tatilinin başlamış olduğu bu günlerde yanı başımızda bulunan bu iki bölgeyi de içerisine alan kapsamlı bir tur programı hazırlayarak sizleri bu bölgeleri görmeye davet ediyorum. Bir haftanızı ayırarak bu tarihi ve kültürel değerlere sizler de tanıklık edebilirsiniz. Sözü fazla uzatmadan tur programımıza başlayalım.

1.GÜN: TRABZON, MAÇKA, SUMELA MANASTIRI, SANTA HARABELERİ, HAMSİKÖY,ZİGANA

Turumuzu Doğu Karadeniz'in gezmeye doyulmayan şehri Trabzon'dan başlatıyoruz. Trabzon'da Atatürk Köşkü ve Ayasofya'yı geziyoruz. Yolumuz üzerinde Güneyce köyündeki tesiste alacağımız öğle yemeğinden sonra Santa'ya çıkıyoruz. "DAĞLARIN ZİRVESİNE SAKLANMIŞ CENNET" diye nitelendirilen Santa'yı geziyoruz. Santa gezimizin ardından Dumanlı, Sarıtaş, Dilaver yaylalarını gezip Sümela Manastırı'na iniyoruz. Sümela Manastırı tadilat nedeniyle ziyarete kapalı olsa da uzaktan manastırı görüp Maçka'ya, oradan da Hamsiköy'e çıkıyoruz. Hamsiköy'de sütlacımızı yedikten sonra Zigana'daki dağ otelimize gidip yerleşiyoruz. Burada akşam yemeğinizde mangalda yapılmış ızgaralardan tercih etmenizi öneriyor ve konaklamamızı burada yapıyoruz.

2.GÜN: KARACA MAĞARASI, İMERA MANASTIRI, KROMNİ (KROM) VADİSİ, BAYBURT

Kahvaltı sonrası Karaca Mağarası'nı gezip Olucak Köyü'ne gidiyoruz. Köyde bulunan İmera Manastırı'nı geziyoruz. Bölge Kromni (Krom) olarak bilinmektedir. I. Dünya Savaşı yıllarına kadar birçok etnik unsurun bulunduğu Kromni (Krom) bölgesi, Türk ve Rum nüfusunun yoğun olarak yaşadığı bir yerleşim yeri olarak bilinmektedir. Bu nostaljik gezimizin ardından Gümüşhane'ye gidiyoruz. Öğle yemeğinden sonra pestil köme alışverişi yapıp Bayburt'a geçiyoruz. Dede Korkut hikayelerinden "Kam Büre Oğlu Bamsı Beyrek Boyunu Beyan Eder" adını taşıyan hikayede Beyrek (Bey Böyrek veya Bamsı Böyrek)'in fethedip ün kazanmak için yola çıktığı kale olan Bayburt Kalesi, Ulu Cami ve Saat Kulesi'ni gezdikten sonra otelimize yerleşip dinleniyoruz. Akşam yemeği ve konaklama Bayburt'taki otelimizde.

3.GÜN: BAKSI MÜZESİ, KOP GEÇİDİ, ERZURUM

Kahvaltıdan sonra 2014 Avrupa Konseyi Müze Ödülü'nün sahibi olan Baksı Müzesi'ne gidiyoruz. Bayburt'un 45 km dışındaki sıra dışı müze, çağdaş sanat ve geleneksel el sanatlarına aynı çatı altında yan yana, iç içe yer vermektedir. Sergi salonları, depo müze, atölyeler, konferans salonu, kütüphane ve konukevi ile 40 dönümlük bir araziye yayılan Baksı Müzesi gezimizin ardından Bayburt'a geri dönüyoruz. Öğle yemeğimizi de Bayburt'ta aldıktan sonra Kop Geçidi'ni aşip Erzurum'a gidiyoruz. Erzurum'da; Çifte Minareli, Medrese, Üç Kümbet ve Ulu Cami'yi gezdikten sonra Taşhan'da Oltu Taşı'ndan yapılan ürünleri görmeniz ve dilerseniz satın almanız için serbest zaman veriyoruz. Daha sonra Palandöken'de bulunan otelimize hareket ediyoruz. Akşam yemeğinde Cağ Kebabı ve kadayıflı dolma tatlısını tatmanız öneriyoruz.

4.GÜN: ÖŞVANK MANASTIRI, TORTUM ŞELALESİ, TORTUM YEDİGÖLLER, YUSUFELİ, DÖRT KİLİSE

Kahvaltı sonrası Çamlıyamaç köyünde bulunan Öşvank Kilisesi'ne gidiyoruz. Kilise gezimizin ardından Tortum Baraj gölünü izleyerek Tortum Şelalesi'ne gidiyoruz. Şelalenin yanındaki merdivenlerden inerek şelaleyi izliyor ve bol bol fotoğraf çekiyoruz. Şelale gezimizin ardından Tortum Yedigöller'e geçiyoruz. Tortum Gölü havzasından sızan suların oluşturduğu irili ufaklı ve zümrüt gibi yeşillikler arasında sıralanan göller gerçekten görülmeye değer. Öğle yemeğimizi bu güzellikler içinde yedikten sonra Yusufeli'ne gidiyoruz. Barhal Çayı kenarında çay molası verip bir süre dinlendikten sonra Tekkale köyünde bulunan Dört Kilise'ye gidiyoruz. Burayı gezdikten sonra Yedigöller'deki otelimize geri dönüyoruz. Akşam yemeği ve konaklama Tortum Yedigöller'deki otelimizde.

5.GÜN: GÖLE, ARDAHAN, SAHARA MİLLİ PARKI, ŞAVŞAT

Kahvaltı sonrası farklı bir coğrafyadan Karadeniz'e gideceğiz. Önce Göle, ardından da Ardahan'ı görüp Sahara Milli Parkı'nı gören bir noktadan Karçal Dağları ve Şavşat köylerini seyredeceğiz. Sahara Milli Parkı ve yaylalar birer tablo gibi karşımıza çıkacak. Uzaklardan Karçal Dağları da bu tabloyu tamamlayan unsurlar olacak. Bu güzellikleri izleyerek günümüzün Cittaslow (sakin şehir) kenti olan Şavşat yakınlarında Efkar Tepesi'nden, Yavuzköy ve Şavşat'ı seyrettikten sonra otelimize yerleşip dinleneceğiz. Akşam yemeği ve konaklama Şavşat'taki otelimizde.

6.GÜN: PINARLI, TİBET, CİRİTDÜZÜ, BALIK GÖLÜ, ŞAVŞAT KARAGÖL

Kahvaltı sonrası birbirinden güzel Şavşat köylerini gezeceğiz. Otantik dokusu bozulmamış köylerin her biri birer tablo gibi. Ciritdüzü ilk göreceğimiz köy. Daha sonra Cevizli (Tibet) köyündeki Tibeti Kilisesi'ni gezeceğiz. Yıkılmaya yüz tutmuş kilise ve köyü gezip burada çay içtikten sonra, Pınarlı (Suloban) köyünü geçip Genciyan Dağı dibinde bulunan Balık Gölü'ne gidiyoruz. Göl kenarında öğle yemeğimizi yedikten sonra Şavşat Karagöl'e geçiyoruz. Adeta bir orman karanlığına gömülmüş olan göl ve içindeki renkli balıklar büyüleyici bir güzelliğe sahip. Göl kenarındaki bir patikada kısa bir yürüyüş yaptıktan sonra otelimize geri dönüyoruz. Akşam yemeği ve konaklama otelimizde.

7.GÜN: DERİNER BARAJI, ARTVİN, TRABZON

Kahvaltı sonrası dönüş yolculuğuna başlıyoruz. Artvin'e varmadan Deriner Barajı'nı gören bir noktada mola vereceğiz. Sahip olduğu 249 metre gövde yüksekliği ile Türkiye'nin en yüksek, Dünya'nın altıncı yüksek barajı olan Deriner'i üstten seyrettikten sonra, Artvin'i görüp Borçka Baraj gölünü izleyerek Hopa'ya doğru yolumuza devam ediyoruz. Cankurtaran Geçidi'nde mola vererek görüntü izliyoruz. Ardından Karadeniz Sahil yoluna inerek yolculuğumuza devam edeceğiz. Çayeli'nin meşhur fasulyesi ile öğle yemeğimizi alıyoruz. Karadeniz'e gelip te Çay Fabrikasına uğramadan olmaz. Çaylarımızı içip alışverişimizi yaptıktan sonra Gümüşhane'ye dönüyor ve turumuzu nihayetlendiriyoruz.

Bir Başka Gezide Buluşmak Dileğiyle....

UNESCO DÜNYA MİRAS LİSTESİ'NDE DEĞERLERİMİZ

'Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası (Sivas)'

"Methinde diller kısır, kalem kırıktır".

Evliya Çelebi

Dr. Öğr. Üyesi Uğur AKDU

Değerli okurlar bir önceki yazımda Unesco Dünya Miras Listesi'nde yer alan, ülkemizdeki değerlerden İstanbul'u kaleme almıştım. Bültenimizin bu sayısında ise kaldığımız yerden devam ediyoruz. Bu kez Sivas'tayız. Sivas'ın Divriği İlçesinde yer alan önemli bir eseri anlatmaya çalışacağım. Divriği Sivas'ın Güneydoğusunda, yukarı Fırat havzasının İç Anadolu sınırı yakınında, Fırat nehrinin bir kolu olan Çaltı çayı vadisi kenarında kurulmuştur. Divriği ve çevresinde, M.Ö. 2000'den itibaren çeşitli dönemlerde Hitit, Pers, Makedon, Roma, Sasani, Pavlikian, Bizans, Selçuklu ve Osmanlılar hakim olmuştur. İlçede farklı dönemlere ait eserler görmek mümkündür. Camiler, kiliseler, Divriği evleri, hanlar, hamamlar, türbe ve kümbetler... Fakat şüphesiz bunların en görkemlisi Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası'dır. Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası 1985 yılında 358 sıra numarasıyla 'kültürel' kategoride Unesco Dünya Miras Listesi'ne alınmıştır. İslam mimarisinin başyapıtı olarak anılan eser iki kubbeli türbeye sahip bir cami ve ona bitişik bir hastaneden oluşmakta olup Anadolu Selçuklu Devleti'ne bağlı Mengücek Beyliği döneminde 1228-1243 yılları arasında inşa edilmiştir. Bu toplu yapıdaki Ulu Cami, Süleyman Şah'ın oğlu Ahmet Şah tarafından; Darüşşifa yani günümüz ismiyle hastane yapısı ise eşi Melike Turan Melek tarafından yaptırılmıştır. Eserin baş mimarı Muğis oğlu Ahlatlı Hürrem Şah'tır.

Başta kapılar ve sütunlar olmak üzere, külliye'nin bir çok yerinde bulunan, Ahlatlı ve Tiflisli ustalar tarafından yapılan 13. Yüzyıl Selçuklu taş işçiliğinin en önemli örneklerinden sayılan eser ziyaretçilerin ve ilgililerin dikkatini çekmektedir. Divriği Ulu Camii ve Darüşşifa'sının uzaktan bakıldığında simetrik olduğu düşünülen, fakat özünde asimetrik olan bezemelerde yer alan on binlerce motifin hiç birinin bir daha kendini tekrar etmemesi; kâinattaki farklı varlıkların muhteşem bir ahenk ve denge içerisinde olduklarının taşa nakşedilerek gözler önüne serilmesi eserin ne kadar özgün bir yapısı olduğunu göstermektedir. Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası'nı iki farklı başlıkta özetlemek daha uygun olacaktır.

Ulu Camii

Ulu Cami, kuzey-güney doğrultusunda dikdörtgen plânlı ve tümüyle kesme taşlarla yapılmış bir yapıdır. Camiye giriş çıkışı sağlayan kuzey, batı ve doğu yönlerde 'Batı Kapısı', 'Cennet Kapısı' ve 'Şah Kapı' olmak üzere üç ayrı anıt kapı yer almaktadır. İç mekân, sekizgen payeleri birleştiren çift yönlü sivri kemerlerle farklı genişlikte yirmi beş birime ayrılmıştır. Büyük boyutlu mihrap önü dilimli, orta bölüm ise oval birer kubbeye örtülüdür. Sekizgen aydınlatma feneri bulunan orta bölümün kubbesi sekizgen piramidal külâhla kaplıdır. Diğer birimlerin örtü sistemini yıldız, artı ve bileşik tonozlar oluşturmuştur. Caminin iç mekânında ibadet eden insanların dikkatinin dağılmaması ve ibadetteki huşu ve

ve huzurun bozulmaması için sadeliğin tercih edildiği görülmektedir. Caminin iç kısmında, cennet kapısının arka yüzünde tek parça taştan oyulmuş iki adet emanet sandığı bulunmaktadır. İnsanlar bir yere giderken değerli eşyalarını ve ziynetlerini emanet sandığına bırakırlar döndüklerinde ise bıraktıkları gibi bulurlardı. Bununla beraber bir de sadaka taşı bulunmaktadır. Hayırseverler sadakalarını bu taşın içine bırakır, ihtiyaç sahipleri de içinden ihtiyacı kadarını alırdı. Bu uygulama, “Bir elin verdiği öbür elin bilmemesi” olarak ifade edilen, yoksulun incitilmemesi ve onurunun korunmasını esas alan bir duyarlılığın yansımasıdır. Cennet kapısının arka yüzünün solunda, demir oksit boyasıyla boyanarak yapılan bir mızrak, bir de meşale motifi mevcuttur. Mızrak gücü, meşale ise ilmi temsil etmektedir. Cennet kapısının üzerindeki tonozda yer alan sarkıtlar gözyaşı damlaları görünümündedir. Mihrabın sol tarafından şifahanedeki türbelere açılan pencere cami ile türbeler arasında bağlantıyı sağlamaktadır (Alıntıdır: <http://www.sivas.gov.tr/divrigi-ulu-camii-ve-darussifasi>).

Darüşşifa

Orta Asya Türk yapı geleneğine bağlı olarak inşa edilen Şifahane, doğu-batı doğrultusunda dikdörtgen plâna sahiptir. Kesme taştan yapılan eser, kapalı avlulu, üç eyvanlı olup batı kanadı çift katlıdır. En belirgin örtü sistemi, ana eyvanın yıldız tonozudur. Yapıda beşik, sivri, aynalı, çapraz, artı ve yıldız tonozlar da kullanılmıştır. Avlusu, bezemeli sütunlara çift yönlü kemer atılımıyla artı biçimli dokuz bölüme ayrılmıştır. Orta bölümün üzeri, iki yanda beşik tonoz kollarının ortadaki köşe taşlı sekizgen kasnakla birleştiği camlı demir doğrama bir külâhla örtülüdür. Genel bir hastane formunda

planlanan şifahanenin iç mekânı, ruh ve sinir hastalarının tedavi edilmesinde kullanılmıştır. İçerde sağlı sollu hasta odaları, küçük eyvanlar ve ana giriş kapısının tam karşısında büyük eyvan bulunmaktadır. Baş mimar, büyük eyvanda yapmış olduğu yelpaze motifleri ve tonoz işlemleriyle bir akustik yakalamayı başarmıştır. Görkemli bir yapıya sahip olan Darüşşifa'nın giriş kapısı “Taç Kapı” olarak adlandırılmıştır. Kapının iç alınlık kısmında Selçuklu'yu simgeleyen beşgen ve sekizgen yıldız motifleri kullanılmıştır. Baş mimar, bu kapıdakinden başka iki adet de cami bölümündeki batı kapıya olmak üzere külliyyeye toplam üç adet denge sütunu yerleştirmiştir. Denge sütunları cami ve şifahanenin dengede olup olmadığını göstermektedir. 1939 yılındaki Erzincan depreminden etkilenerek dönme özelliğini yitirmişlerdir. Taç kapıdaki denge sütununun sağ ve sol kısımlarındaki hilaller içerisine Süleyman mührü olarak nitelendirilen altıgen yıldızlar yerleştirilmiştir. Büyük eyvanın solundaki odada Ahmet Şah, eşi Turan Melek ve ailesinin kabirleri yer almaktadır (Alıntıdır: <http://www.sivas.gov.tr/divrigi-ulu-camii-ve-darussifasi>).

FUTBOL VE TURİZM /Dünya Kupasına Hiç Böyle Baktınız Mı?

Futbol, modern dünyada önemli bir endüstri kolunu oluşturmaktadır. Endüstri devriminden sonra, boş zaman olanaklarının genişlemesine bağlı olarak, toplumsal alanda kültürel değişimlerin oluştuğunu bilmekteyiz. Sermaye gücü ve halk kitleleri kendi arasında ayrılan bir sınıfa dönüşerek, kendi yaşamsal alanlarında bu değişimi daha da hızlandırmışlardır. Ayrılan sınıfların eğlenme isteği onları bir araya getirmeyi başarmıştır. İşte böyle bir ortamda futbol kültürü bunun iyi bir örneğini oluşturmaktadır. Sermaye sınıfının kurduğu futbol kulüplerine karşın, işçi, göçmenler ve halk tarafından oluşturulan kulüplerle oluşturulan ligler sayesinde sınıflar arasında etkileşime yol açmıştır. Her ne kadar modern dünyada futbol rekabeti ekonomik bir çerçeveye dönüşmüşse de bazı futbol takımların halen bazı topluluklar için bir varoluş imgesini taşımaktadır. Aslında sınıflar arasında rekabeti pek geriye götürmek mümkündür, ancak bu makalede dünya kupasının turizm açısından bir değerlendirilmesine yer verileceği için çok fazla derine inme şansımız olmayacaktır.

Evet futbol artık bütün toplumlar açısından vazgeçilmez bir mega etkinlik haline dönüşmüştür. Hatta futbol bir spor organizasyonunun yanında ulusal duygudaşlığı oluşturacak kadar ileri bir noktaya evrilmiştir. Milli futbol takımları ise katıldıkları mega

organizasyonlarda elde ettikleri başarılar, ulusal bir sevince dönüşmektedir. Mega futbol organizasyonu içerisinde Dünya kupası ayrı bir anlam taşımaktadır. İlk Dünya kupası 1930 yılında Uruguay'da 13 ülkenin katılımı ile düzenlenmiştir. Dört senede bir düzenlenen dünya kupası, ikinci dünya savaşı sürecinde iki dönem yapılamamış olmasına rağmen 1950'den sonra tekrar farklı ülkelerin ev sahipliğinde dört senede bir düzenlenmektedir. Her sene giderek büyüyen, farklı kıtalardan gelen ülkelerin bir aylık uzun bir maraton sonrasında şampiyonluk sevinci ile taçlandırmak istediği yorucu ama heyecanlı bir serüvendir. Ülke olarak Türkiye'de üç kez bu turnuvaya katılarak başarılar elde etmiştir. Son olarak bu sene haziran ayı içerisinde Rusya'da başlayan dünya kupası bütün güzelliği ile devam etmektedir. Kısaca dünya kupasına ilişkin bir girişten sonra turizm ile ilişkisine bakalım.

Dünya kupası organizasyonu kıtalar arasında büyük bir seyahat hareketini beslemektedir. Dünya kupasını izlemek için seyahat eden milyonlarca taraftar hem vatandaş olduğu ülkenin organizasyonda başarısına ve sevincine ortak olmak hem de eğlenmek, yeni destinasyonları keşfetmek, dinlenmek ve yeni insanlarla tanışmak için seyahat etmektedir. Dünya kupasına

ev sahibi ülke böyle bir organizasyon için uzun bir süre boyunca çok büyük yatırımlar yapmaktadır. Bu yatırımların başını konaklama alanları, yiyecek içecek olanakları, eğlence merkezleri, ulaşım imkânları çekmektedir. Bu yatırımlar ülkenin dört bir yanına yapılarak bölgelerin kalkınmasına yardımcı olmaktadır. Bu yüzden bir aylık organizasyon için oldukça fazla yatırımın yapıldığını söylemek mümkündür. Bunun yanında taraftarların ülkeye çekilmesi için tanıtımlar, reklamlar yapılmaktadır. Bütün dünya televizyonlarında ülkeye ilişkin tanıtıcı reklamlar yer almaktadır. Aslında çok büyük çabalarla elde edilen organizasyon, ülke tanıtımı açısından da bir fırsatı oluşturmaktadır. Yani futbol bir ülkenin tanıtımında hiçbir unsurun sahip olmadığı kadar büyük bir rol almaktadır. Örneğin bu sene dünya

Arş. Gör. Fazıl KAYA

kupasına katılan Panama ülkesinin bir maçta attığı gol sonrası yaşadığı sıra dışı sevinç birçok futbol severin ilgisini çekmiştir. Bu sayede birçok insanın, taraftarın ve turistin bu ülkeyi tanınması için büyük bir merak konusunu oluşturmuş. Google'da "Panama" başlığında yapılan aramalarda

762.000.000 sonucuna ulaşıldığı görülmektedir. Tarihi boyunca dünya kupasına katılan İtalya'nın, Rusya'da düzenlenen organizasyon dışında kalması ise İtalya'yı ekonomik açıdan oldukça sıkıntılı bir duruma soktuğu ifade edilmektedir (bkz:<http://www.goal.com/tr/haber/italyanin-duyena-kupasi-zarari-yaklasik-1-milyar-euro/1ctnargvrl7yv14y7ebeqt0ga>).

Futbol ile beraber farklı bir deneyim amacıyla seyahat eden taraftarlar, ev sahibi ülkelerin tarihi turistik alanlarında zaman geçirmektedir. Futbol amacıyla seyahate katılan taraftarların organizasyon boyunca oldukça büyük harcamalar yapmaktadır. Modern yaşam bir tüketim olgusuna dönüşmüşse futbol bunun da önünü çekmektedir. Dolayısıyla futbol bir tüketimin parçası olmakla beraber, insanların bir süreliğine yaşadıkları ortamlardan uzaklaşmasına imkân tanımaktadır. Dünya kupası gibi büyük futbol organizasyonlarının turizm açısından oldukça önemli olduğunu, ülkelerin bu gibi organizasyonları gerçekleştirebilmek için oldukça çaba sarf ettiğini görmekteyiz. Ülkemizde de bu gibi imkanların bulunduğu İstanbul, Antalya, İzmir, Ankara ve Trabzon gibi önemli destinasyonlarda sahiptir, ayrıca bu organizasyona ev sahipliği yapacak kadar alt ve üst yapı bulunmaktadır.

TURİZM HAFTASI ETKİNLİKLERİ

42. Düzenlenen Turizm Haftası, Turizm Fakültesi ve Turizm-Gezi Kulübü organizasyonunda farklı etkinliklerle kutlandı.

“Gümüşhane Turizmin Geleceği ve RAMADA Otelinin Bölge Turizmine Katkısı Konulu” Konferans

15-22 Nisan tarihleri arasında kutlanan Turizm haftası etkinlikleri kapsamında Gümüşhane Üniversitesi BESYO Çok Amaçlı Salonunda “Gümüşhane Turizmin Geleceği ve RAMADA Otelinin Bölge Turizmine Katkısı” konulu konferans gerçekleştirildi.

Turizm Fakültesi Dekan Yardımcısı ve Gezi Kulübü Akademik Danışmanı Dr. Öğretim Üyesi İsmail Çalık’ın açılış konuşmasıyla başlayan konferans, Gümüşhane RAMADA Otel Sahibi Zekai Araz ve Genel Müdürü Veysel Sezen’in “Gümüşhane Turizmin Geleceği ve RAMADA Otelinin Bölge Turizmine Katkısı” konulu sunumuyla devam etti.

Araz, yaptığı konuşmada Gümüşhane’nin çok eskiye uzanan tarihi bir şehir olduğunu belirterek, “İlimizin gerçek tanıtımıyla birlikte turizme katkısını bazı yatırımlarla karar vermekle birlikte üniversitemizin ve desteğiyle beraber Gümüşhane’de turizm ortamı oluşturmak amacıyla yola çıktık” dedi.

“Plan Yapmadan Yola Çıkılmayın”

İş hayatına küçük yaşlardan itibaren ayakkabı boyacılığıyla başladığını belirten Araz, daha küçükken zeytin kutusunu kumbara olarak kullandığını anlattı. Öğrencilere önerilerde bulunan Araz, “İhtiyacınız olan konularda önceden plan yapmadan yola çıkmayın. Paranın kazanılması kolay değil. Para kazanan harcamasını da ona göre yapmalıdır” ifadelerini kullandı.

“Turizme Dayalı Bir Otel Eksikliği Vardı”

Araz, Gümüşhane’de ticarete başladığı dönemlerde ihtiyacın ne olduğunu araştırarak uygun altyapıyı oluşturma kararı aldığını belirterek RAMADA için kullandığı mekân aslında yap-sat amaçlı aldığını söyledi. Başta üniversite olmak üzere birçok yerden bilgi aldığını dile getiren Araz, bu araştırmalarda Gümüşhane’de turizme dayalı bir otelin eksikliğini bulduklarını ve buna yönelik bir otel açtıklarını kaydetti.

“RAMADA Otel Gümüşhane’ye Değer Kattı”

Araz’ın konuşmalarından sonra Otel Genel Müdürü Veysel Sezen ise RAMADA’nın Gümüşhane’ye katkılarını anlatarak, “RAMADA otel olarak katıldığımız yurt içi ve yurt dışındaki fuarlarda Gümüşhane’nin tanıtımını yapıyoruz. Bu sayede Gümüşhane’ye gelmeyi cazip hale getirmiş oluyoruz” dedi.

“Bu Oteli Bölgenin İnsanıyla Götürmek Zorundayız”

RAMADA Gümüşhane’nin istihdama katkıda bulunduğunun altını çizen Sezen, otelde yaklaşık 50 personelin çalıştığını dile getirerek, “Biz bu oteli bölgenin insanıyla götürmek zorundayız.

Dışarıdan gelen misafirlere Gümüşhane’yi alıştırmalıyız. Yüksek kapasiteye çıktığımız sürece çalışma kapasitemiz de o kadar yükselecek. Ayrıca eğitime de katkıda bulunmaya çalışıyoruz. Zaman zaman yemek kursu açıyor ve bu kurslara katılanlardan da yaz dönemi için stajyerler seçiyoruz. Eğitimin yanı sıra çevre ve ekonomiye de çok büyük katkıda bulunuyoruz” diye konuştu.

Gümüşhane Fotoğrafları Sergisi

Küratörlüğü Prof. Dr. Derya Öcal tarafından yapılan “Gümüşhane Fotoğrafları Sergisi” 17-18-19 Nisan tarihlerinde Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Tesis önünde sergilenmiştir. Açılışını Gümüşhane Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Sn. Halil İbrahim ZEYBEK tarafından yapılan sergi, Turizm Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Sn. Kemal ÇELİK’in açılış konuşması ile başlamıştır. Üç gün süren “Gümüşhane Fotoğrafları Sergisi”ni bir çok kişi ziyaret etmiştir.

Kov Kalesi- Tomara Şelalesi Gezisi

Turizm haftası etkinlikleri kapsamında Kov Kalesi-Tomara Şelalesi gezisi organize edilmiştir.

Turizm ve Gezi Kulübü organizasyonu ile düzenlenen geziye, fakültemiz ve diğer fakülte-lerden bir çok öğrenci katılmıştır. Gezi, Gümüşhane Üniversitesi Rektörlük önünde başlamış, ilk olarak Kov Kalesi gezilmiş, Şiran ilçesinde yer alan Tomara Şelalesi ve Çakırkaya Kilise’sinin ziyaret edilmesiyle gezi sona ermiştir.

Turizm ve Gezi Kulübü Erzurum Gezisi

04 Mart 2018 tarihinde Turizm ve Gezi Kulübü tarafından Erzurum Kültür ve Turizm Gezisi düzenlenmiştir. Kültürel alanların tanıtımında Sanat Tarihçisi Murat Sevindi kulübümüze rehberlik etmiştir. Gezimize ilk olarak Erzurum Konaklı Turizm Merkezi ziyaret edilmesiyle başlamıştır. Daha sonra sırasıyla Nene Hatun Milli Parkı, Erzurum Kent merkezi, Yakutiye Medresesi, Taşhan, Erzurum evlerinin ziyaret edilmesiyle gezi sonlandırılmıştır.

Dr. Öğr. Üyesi İsmail ÇALIK

ENDONEZYA'DA TURİZM

Endonezya, farklı zevklere hitap edebilen oldukça renkli bir ülkedir. Plaj ve denizleri ile ünlü olduğu gibi, aynı zamanda golf, dalış gibi çok farklı spor türlerinin yapılabildiği, farklı hayatların yaşanabildiği bir ülkedir. Yaklaşık 9 milyon insanla, dünyanın en fazla nüfus yoğunluğuna sahip şehirlerinden biri olan başkent Jakarta, alışveriş merkezleri, konaklama merkezleri, bar ve restoranları, sanat merkezleri ve müzeleri ile turistler tarafından oldukça ilgi görmektedir. Ülkenin en önemli turistik adalarından Bali, Küçük Sunda Adaları'na bağlıdır. "Tanrıların Adası" adı ile de bilinen

Bali'de çok sayıda tapınaklar, heykeller bulunmaktadır. Adanın her alanında, ada halkının inancı olan Hinduizmin etkisini görmek mümkün. Bali adasının en büyük kenti Denpasar'dır.

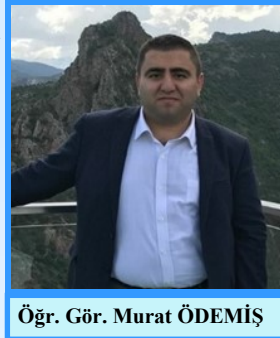
Denpasar ve çevresinde 10 binden fazla tapınak ve birçok yanardağ bulunmaktadır. Yemyeşil doğası, bembeyaz kumları ve masmavi denizi, yanardağların eteklerinde taraçalı bir şekilde bulunan pirinç tarlalarının görünüşü ve neredeyse yılın her günü yaşanan yaz mevsimiyle Bali Adası oldukça popülerdir. Bali Adası'nın doğusunda bulunan Lombok da turistlerce en fazla ilgi gören şehirlerden biridir. Yemyeşil bir doğası, yanardağları ve mercan kayalıkları, bambu evleri ile ünlüdür. Java Adası'nda başkent Jakarta'dan sonra en büyük olan ikinci şehir Yokyokarta, en fazla korunan adalardan biridir. Tapınaklarının UNESCO tarafından korunuyor olması bu adada bulunan bütün yapıları, neredeyse korunuyor havasına sokmuştur. İki katlı evleri ile tam bir tatil kasabası havası görünümünde olan Yokyokarta'nın görülebilecek birçok tapınak, saray ve doğa güzellikleri bulunmaktadır.

2011 yılı verilerine göre, Endonezya'yı en fazla 1.248.607 ziyaretçi sayısı ile komşusu durumundaki Singapur ziyaret etmiştir. Ardından ise sırasıyla; Malezya (1.037.607), Avustralya (886.495), Çin Halk Cumhuriyeti (504.749), Japonya (415.088), Kore (302.184), Tayvan (203.536), Amerikan (194.398), İngiliz (193.934), Fransız (170.532), Hintli (168.122), Hollandalı (157.693), Alman (141.883), Filipinli (128.862), Rus (90.899) ve Suudi Arabları (83.815) ziyaret etmiştir. Diğer taraftan Endonezya'nın uluslararası anlamda seyahat eden kişi sayısı 8.807 milyon kişidir. Turizm harcamaları ortalama 7,617 milyon ABD dolardır. Genellikle en çok tercih ettikleri ülke destinasyonları; Tayland, Çin, Singapur, Hong Kong, Avustralya, Kuveyt, Suudi Arabistan ve Güney

Kore'dir. Endonezya'nın turist profilini değerlendirecek olursak, Endonezyalı turistlerin tatil süresi ortalama 2-3 hafta, hedef kitle olarak yaş grubu; 25-54 yaş grubudur. Rezervasyon yaptırma süreleri son dakikadadır. Rezervasyonlarını daha çok seyahat acentelerinden yapmaktadırlar. Konaklama işletmesi olarak en çok otelleri tercih etmektedirler. Endonezyalıları tatile teşvik eden unsurlar; tarih, kültür, dini ziyaretler ve alışverişidir. Endonezyalı turistlerin tatillerini en çok geçirdikleri dönem; resmi tatil ve okul tatili dönemleridir. Endonezya Turizm Bakanlığı'nın turizm tanıtım stratejilerinde ülkenin genel imajının ön plana çıkarılmasıyla birlikte, bazı kentlerin de alternatif turizm çeşitleriyle ön plana

çıkartılması amaçlanmıştır. Bu kent destinasyonları arasında; Jakarta, Makasar, Batam, Bandung, Batam, Balikpapan, Manado, Palembang, Padang, Yogyakarta, Surabaya, Solo, Lombok kentleri bulunmaktadır. Özellikle en başta ülke ve bölge destinasyonlarına en çok gelir getiren Kongre, Toplantı ve Etkinlik (M.I.C.E.) turizm çeşitlerinin bu destinasyonlarda geliştirilmesi amaçlanmıştır. Ardından ise; Dalış, Golf, Spa, Kültür ve Macera özel ilgi turizm çeşitlerinin bu kent destinasyonlarında geliştirilmesi, Endonezya Turizm Bakanlığı'nın hedefleri arasında yer almıştır. Dolayısıyla ülkenin tanıtım stratejilerinde, yalnızca deniz-kum ve güneş üçlüsüyle anılmadığı dikkat çekmektedir.

Öğr. Gör. Murat ÖDEMİŞ

Endonezya Turizm Bakanlığı, yürütmüş olduğu turizm politikası ve planlamaları çerçevesinde gelecek yıllar için bazı hedefler belirlemiştir. 2014 yılında turizmde yaşanan gelişmelerin 2019 yılına kadar katlanarak büyümesi amaçlanmaktadır. Öncelikle 2019 yılına kadar gayri safi yurt içi hasılaya turizmin katkısının %8'e çıkarılması, yabancı turistlerden elde edilen gelirin 20 milyar dolara çıkarılması, 13 milyon kişinin turizm sektöründe istihdam edilmesi, 275 milyon yerli turist hareketinin sağlanması, ulusal ihracata %10 katkı sağlanması, yerel üretime %12 katkı sağlanması gibi amaçlar bulunmaktadır.

Ülkenin resmi olarak tanıtımında ise birçok ülkenin yararlanmakta olduğu tanıtım stratejilerinden birisi olan internet, Endonezya Turizm Bakanlığı tarafından etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Ülkenin tanıtımında resmi internet portalı

www.indonesia.travel sitesi kullanılmaktadır. Ülkenin resmi sloganı ise "Wonderful Indonesia"dir. Söz konusu resmi internet sitesinde Sumatra, Java, Sulawesi, Kalimantan, Bali ve Nusatenggara adaları gibi turistik destinasyonların yazılı, resimli ve video şeklindeki tanıtımlarına yer verilmektedir. Örneğin Batı Kalimantan turistik destinasyonu resmi internet sitesinde; tarihi, kültürel özellikleriyle tanıtılmış ve destinasyonun ulaşım, konaklama, yiyecek-içecek, acentecilik, alışveriş gibi imkânlarına ve bilgilendirme ofislerine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Turizm talebinde ilerleyen yıllarda dalgalanmalar yaşanma ihtimali olmasına rağmen, eşsiz doğal güzellikleri ve tarihi, kültürel mirası barındıran bir ülke olması, Endonezya'nın turistik çekiciliğini korumasını sağlayacaktır. Diğer taraftan ülkeye yabancı sermayenin çekilmeye çalışılması bir diğer turizm politikası olarak dikkat çekmektedir. Ülke politikasında iki tür yabancı sermayenin çekilmesi amaçlanmaktadır. Yabancılar tarafından gerçekleştirilecek büyük ve küçük ekonomik yatırımlar birincil yatırımlar, yabancıların eğitim alanındaki tecrübelerinden, bilgi birikimlerinden yararlanmayı amaçlayan eğitim yatırımları ise ikinci tür yatırımlar olarak ifade edilmektedir. Dolayısıyla ülkede eğitim politikalarında ve işletmecilik alanında yabancıların bilgi birikimlerinden yararlanılması amaçlanmaktadır. Kısacası Endonezya Turizm Bakanlığı ülkedeki diğer tüm paydaşlarla birlikte, ülkenin dünyadaki bilinirliğini ve dolayısıyla turizmin ülke ekonomisi içindeki payını artırmayı ve sürdürülebilir gelişme sağlamayı amaçlamakta ve buna yönelik tanıtım stratejileri izlemektedir.

TURİZMDE YENİ EĞİLİMLER: SMART (AKILLI) TURİZM

Dr. Öğr. Üyesi Serap AKDU

Ekonomiler ve toplumlar her zaman değişime maruz kalmıştır. Ancak değişim son yıllarda olduğu gibi hiç bu kadar yüksek hıza ulaşmamıştır. Dünyayı etkileyen ve toplumun her alanında yıkıcı değişimlere yol açan mevcut küresel güçler hiç bu kadar karmaşık olmamıştır. Hızla değişen dünyada başarılı olmanın yolu küresel güçlere nasıl uyum sağlanabileceğini anlayabilmek ve onları rekabet avantajı elde etmek için kullanabilmektir.

Turizmde teknolojik yeniliklerin endüstrinin gelişimi üzerinde büyük etkileri olmuştur. Son dönemlerde bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler turizm endüstrisinde smartness (akıllılık) veya smart destinasyon kavramlarının önem kazanmasına neden olmuştur. Günümüz şartlarında teknolojiden uzak yaşamak imkansız hale gelmiştir ve bir çok sektörde olduğu gibi turizmde de teknolojiye bağımlı hale geldiği söylenebilir. Turizmin bilgi yoğun bir sektör olması ve buna bağlı olarak bilgi ve iletişim teknolojilerine olan bağımlılığı göz önüne alındığında smart sıfatının turizm içinde kullanılması kaçınılmaz olmuştur.

Smart turizm bilgi iletişim teknolojilerinin turizm deneyimleriyle birleşiminden oluşan sosyal bir olgudur. Smart (akıllı) turizm, alt yapı, sosyal bağlantılar, örgütsel kaynaklar ve insanlardan toplanan verilerin ileri teknolojik

sistemleri kullanılarak verimlilik, sürdürülebilirlik ve zenginleştirilmiş deneyim odaklı önermelere dönüşümü içeren turizmdir. Smart turizm bilgi değişimini daha hızlı ve verimli hale getirerek turizmin sosyal gerçekliğini ni sayısal(dijital) olarak yeniden oluşturulmasıdır. Turizm mi doğrudan destekleyen ve turizm deneyimlerini geliştiren teknolojiler arasında karar destek sistemleri, tavsiye sistemleri bulut bilişim, son kullanıcı internet servis sistemleri, konuma dayalı hizmetler, coğrafi etiket hizmetleri, sanal gerçeklik, artırılmış gerçeklik ve sosyal ağ hizmetleri sayılabilir.

Küreselleşmeye bağlı rekabet artışı, nüfus artışı, çalışma koşullarındaki değişimler ve teknolojik yenilikler hem şehirlerde hem de turizm destinasyonlarında baskı oluşturmaktadır. Turizm destinasyonları arasındaki rekabetin artmasıyla birlikte, son yıllarda turizm destinasyonlarında bilgi iletişim teknolojilerinin kullanımı önemli bir yer tutmaya başlamıştır.

Smart turizm destinasyonu olarak Antalya ve bu kapsamda verilen hizmetler değerlendirilecek olursa Antalyakart, ICF Airport Mobile ve myAntalya uygulamaları Antalya'da smart turizm destinasyon uygulamaları kapsamında sıralanabilmektedir. Antalyakart akıllı telefon uygulaması, 2016 yılından beri Antalya'da ulaşımı kolaylaştırmak amacıyla kullanılan bir sistemdir. Uygulama kredi kartı ile kart dolumu yapabilmek ve istenilen yere gitmeyi sağlayan otobüs güzergahlarını bunun yanı sıra hem yerel halk hem de turistlere İngilizce dil seçeneği ile destinasyon haritasını ve burada hizmet sunan turistik işletmeleri görme fırsatı sunmaktadır. ICF Airport Mobile 2012 yılından beri farklı dil seçenekleri ile hem yerel halka hem de turistlere uçak bilgileri, havaalanı yiyecek içecek işletmeleri ve havaalanı haritası vb. hizmetler sunan bir uygulamadır. "MyAntalya" uygulaması ise 2013 yılından beri yerel halka ve turistlere farklı dil seçenekleri ile Antalya ili ile ilgili haber, hava durumu, döviz kuru, turistik işletmeler vb. konularda bilgi sunan bir uygulamadır.

FREEGAN FOOD AKIMI

Dünya’da bilinçsiz ve aşırı tüketim kültürü her geçen gün büyüyor. Bu duruma bağlı olarak da yeryüzünde var olan kıt kaynaklar hızlı ve bilinçsiz bir şekilde tüketilip israf ediliyor. Bu olumsuz gidişata yapıcı bir yön verebilmek adına Birleşmiş Milletler (UN), Avrupa Birliği (EU), Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) gibi uluslararası kuruluşlar yoğun bir çaba göstermekte. Bu uluslararası kuruluşların israfa karşı göstermiş oldukları çabaların yanı sıra Dünya’nın çeşitli ülkelerinde aşırı tüketime ve israfa karşı bir araya gelmiş insanların oluşturduğu topluluklar da dikkatleri çekiyor. Bu topluluklara örnek olarak öne çıkan akımlardan birisi de “Freeganizm” olarak biliniyor.

Arş. Gör. Seda KAMBER TAŞ

Freeganizm; geleneksel ekonomideki sınırlı kaynakların yaşam için minimum düzeyde tüketilmesini ifade ediyor. Yeryüzünde bulunan kıt kaynakların kullanımı için rekabet etmek yerine bunların tüm insanlarla, ihtiyaç ölçüsünde paylaşmayı öneren bir alt kültür olarak akımlar arasındaki yerini alıyor. İngilizcedeki “özgür” ve “bedava” anlamına gelen “free” ve hayvansal besinleri tüketmeyen bir beslenme kültürünü anlatan “vegan” kelimelerinin bir araya gelmesiyle freeganizm kavramı oluşmakta.

Freeganizm, 1990’lı yıllarda, materyalizm ve tüketim çılgınlığına bir tepki olarak doğuyor ve Freeganizm kültürünü benimseyen kişiler *freegan* olarak nitelendiriliyor. Freegan toplumu içerisinde vegan olmayan, yani hayvansal besinleri tüketen insanlar da bulunuyor. Bu topluluk olabildiğince hiçbir ürün satın almadan hayatlarını devam ettirmeye çalışanlardan oluşmakta. Günlük tüketim ihtiyaçlarını kullanılabilir halde olup çöpe atılan besinlerden elde edilmekte. Bu akıma göre, halen giyilebilir durumda olan kıyafetler ve kullanılabilir olan eşyalar, tazeliğini korumasına rağmen çöpe atılarak israfa neden olan besinler çöpten toplanarak yeniden değerlendiriliyor. İnsanoğlunun yol açtığı israfa bir nebze dur diyebilmek için sorumluluk alarak çöplere dalan bu grup, bazı kaynaklarca İngilizcede *dumster diver* olarak ifade edilen *çöpe dalanlar* olarak da anılıyor.

Başlangıç ve yayılma noktası ABD olan bu hareketin en etkin olduğu şehirlerden biri New York bilinmekte. Özellikle New York ve Londra gibi metropollerde son kullanım tarihi yaklaştığı için hiç kullanılmadan, etiketleri ile çöpe atılan ürünlerin; otel, restoran ve süpermarketlerin “atık” olarak çöpe bıraktığı ürünlerin; şirket toplantıları, düğünler ve mezuniyet törenleri gibi büyük organizasyonlardan sonra çöpe atılan fazla gıdaların çöpten toplanarak kullanılması, israfı azaltarak önlemek ve tüketimin çevre üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak isteyen freegan grubunun büyümesinde önemli bir rol alıyor.

Sürdürülebilir bir dünya için israf ve tüketimin azaltılmasına bununla birlikte var olan kaynakların doğru ve etkin kullanılmasına vurgu yapan freeganların varlığı giderek dünyanın farklı pek çok noktalarından destek buluyor. Özellikle büyük metropollerde yer alan otel, restoran ve süpermarketler atıklarını Freeganlar için ayırarak, ortaya çıkabilecek zehirlenme ve benzeri yasal sorunları engellemeye yönelik çalışmalar yürütüyor. Freegan akımı üyeleri sosyal medya aracılığıyla çöpten çıkarılan gıdaların nasıl faydalı bir besin olarak kullanılacağına dair Youtube, Facebook gibi internet sitelerinde yemek tarifleri dahil pek çok bilgi paylaşımında bulunuyor. Paylaşımlar; besinlerin çöp kutusundan çıkarılarak, temizlenmesine ardından pişirilerek tüketime hazır hale getirilmesine kadar süren farklı pek çok bilgiyi içerebiliyor.

Ülkemizde bu akımın yankıları çok hissedilir olamasa da dünyadaki israfa karşı bir duruş sergilemek her bireyin borcu aslında. Çöpten beslenmek, başkalarının kullanılabilir durumdaki eşyalarını değerlendirmek her birey için kabul görmeyecek olsa da israfa karşı dur demenin en kolay yolu kendimizden başlamak aslında. Hadi önce kendi dolaplarımızdan bir dur diyelim israfa! Sürdürülebilir bir dünya için yalnızca yeterince harcamaya...

TÜRKİYE TURİZM TARİHİ KİTAPLARI BÜYÜK ÇABALAR SONUCUNDA NİHAYET YAYINLANDI

Dr. Öğr. Üyesi Savaş EVREN

Türkiye’de modern anlamda turizm, 1800’lerin sonunda ortaya çıkan, Cumhuriyetin ilanı ile önemli bir sektör olarak görülmeye başlanan ve nihayet 1980’li yıllardan itibaren hızla gelişen bir sektör olmuştur. Ancak yazılı kültürün sözlü kültüre göre zayıf olduğu ülkemizde, uzun yıllar

boyunca turizmin Türkiye’deki geçmişi konusunda yazılanlar genellikle yüzeysel olarak kalmıştır. Oysa günümüzde ülke ekonomisinin en önemli gelir kaynaklarından biri olan turizmin nasıl geliştiğinin bilinmesi, özellikle gelecek kuşakların bu gelişim serüveninden dersler çıkarılması açısından oldukça önemlidir. İşte bu noktadan hareketle, 2012 yılında Eskişehir’de 22 turizm akademisyeni, Prof. Dr. Nazmi Kozak’ın koordinatörlüğünde, Türkiye’nin turizm tarihini sözlü tarih yöntemiyle kayıt altına alma ve yazıya dökme kararı aldılar ve bu yönde çalışmalarına başladılar.

Proje nasıl başladı?

Bu projede yer alma fırsatına sahip olmuş birisi olarak, çalışma sürecinin kısa bir hikayesini anlatmak isterim. Prof. Dr. Nazmi Kozak, uzun süredir aklında olan bu proje fikrini, 2012 yılında Anadolu Üniversitesi’nin, Turizm Fakültesi başta olmak üzere, çeşitli birimlerinde turizm alanında çalışan akademisyenleriyle paylaştı ve projede yer almak isteyenlerle bir toplantı gerçekleştirdi. Toplantıda bir taraftan alışıktığımız sözlü tarih yöntemini anlamaya çalışırken; diğer taraftan onca şehri, kurumu gezip yüzlerce insanla nasıl görüşeceğimizi düşündük. İlk başta çalışma sürecinde çok zorlanacağımızı düşünsek de,

çıktıların değerini düşündüğümüzde ne kadar kıymetli bir iş yapacağımızı anladık ve hızla çalışmalara başladık. Bu kapsamda, Eskişehir, İstanbul ve Antalya’da düzenlenen çalıştaylarla kaynak kişi önerileri alındı, proje önerisi hazırlanıp Anadolu Üniversitesi BAP Birimine sunuldu ve 2012 yılında ilk sözlü tarih görüşmeleri yapıldı. Ayrıca proje ekibindeki araştırmacılar, sözlü tarih yöntemi ve yaratıcı yazım konularında seminerlere katılıp, atölye çalışmalarını gerçekleştirdiler.

Proje sürecinde neler yapıldı?

Proje süreci, araştırmacılar için beklenildiği gibi yorucu ama zevkliydi. Her bir destinasyon, kurum, meslek dalı vb. alanlar için araştırmacı grupları oluşturuldu ve şehir şehir gezilerek video ve ses kayıtlı görüşmeler yapıldı. Bu kapsamda; Antalya, Muğla, Ankara, İstanbul, Aydın, Balıkesir, Bursa, Nevşehir, Bolu başta olmak üzere yurtiçinde ve yurtdışında daha pek çok şehre gidilip, 522 kişiyle görüşüldü. Bu görüşmelerden elde edilen kayıtlar deşifre edilip, tashih çalışmaları yapıldı. Bu çalışmaların ardından sıra projenin asıl çıktılarının elde edilmesine; yani kitap, makale ve bildiri gibi bilimsel çalışmaların yayınlanmasına gelmişti. Birkaç toplantının ardından konular ve yazarlar belirlenip, çalışmalara başlandı. Gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda, proje ekibinden araştırmacılar çeşitli uluslararası dergilerde makaleler ve ulusal-

uluslararası kongrelerde bildiriler yayımlandılar. Ayrıca destinasyonlar, kurumlar, kuruluşlar, meslekler ve diğer konularla ilgili kitap bölümleri hazırladılar. Ancak hazırlanan bu kitap bölümleri ve deşifrelerin yayınlanması ne yazık ki, bildiri ve makalelerin yayınlanması kadar kolay olmadı. Anadolu Üniversitesi yönetimi ile yaşanan bazı sorunlar nedeniyle kitapların basımı uzun süre mümkün olmadı ve kitapların basımı gerçekleşmeden 2015 yılı itibarıyla proje tamamlanmış oldu.

yararlanarak bilimsel çalışmalar gerçekleştirebilecektir. Geriye kalan bir cilt ise proje ekibi tarafından kaynak kişilerin anlatıları ve ikincil kaynaklardan yararlanılarak hazırlanan 40 kitap bölümünden oluşmaktadır. Bu bölümlerden 11'i turizm bölgelerinin tarihini anlatmaktadır. Bu turizm bölgeleri arasında; Akçakoca, Alanya, Antalya, Bodrum, Didim, Marmaris, Erdek, Fethiye, Kapadokya, Side ve Uludağ yer almaktadır. Ayrıca Türkiye turizm tarihinde önemli yeri olan dokuz otelin (Ankara

Proje nasıl sonlandı?

Kitapların basımı konusunda üniversite ile yaşanan sorunlar, Prof. Dr. Nazmi Kozak'ı başka çözümler bulmaya zorladı ve sonunda Kozak, kitapların basımı için yardım kampanyası başlattı. Bu kampanya sürecinde turizm sektörü temsilcilerinin ilgisi beklenenin altında kalsa da, zamanla diğer paydaşların da destekleriyle kitapların basımı için gerekli para toplandı ve nihayet 2018 yılı haziran ayında kitaplar basılabildi. Proje kapsamında basılan kitaplar toplam 10 ciltten oluşmaktadır. Bu 10 cildin dokuzu kaynak kişilerle yapılan görüşmelerin deşifrelerinden oluşmaktadır. Bu deşifreler sayesinde okuyucular, Türkiye'de turizm alanında yaşanan tarihsel gelişmeleri birinci ağızdan okuyabilecek ve araştırmacılar bu deşifrelerden

Bulvar Palas, Büyük Ankara Oteli, Büyük Efes Oteli, Çelik Palas, İstanbul Hilton, Pera Palas, Tarabya Oteli, Tokatlıyan Oteli, TUSAN) ve üç önemli kurumun da (Turizm Bankası, TÜRSAB, TUGEV) tarihleri yazıldı. Bunlar dışında kitapta, turizm eğitim kurumlarıyla ilgili dokuz, mesleklerle ilgili üç ve diğer konularla ilgili dört bölüm yer almaktadır. Bugün proje kapsamında elde edilen bu 10 cilt kitap üniversite kütüphanelerine gönderilmiş ve bu konulara merak duyan öğrencilerin ve akademisyenlerin ilgisine sunulmuştur. Başta bu çıktılarının bilim dünyasıyla buluşmasına öncülük eden saygı değer hocam Prof. Dr. Nazmi Kozak olmak üzere, tüm proje ekibine ve ayrıca kitapların basılması sürecinde maddi-manevi desteğini esirgemeyen tüm özel ve tüzel kişilere teşekkürler...

FAKÜLTEMİZDEN

- ◆ Dr. Öğr. Üyesi Bilal Yalçın fakültemizden ayrılarak, Afyon Kocatepe Üniversitesi Turizm Fakültesi'nde göreve başlamıştır. Kendisine yeni üniversitesinde başarılar dileriz.
- ◆ Fakültemiz öğretim üyelerinden Dr. Öğr. Üyesi Savaş EVREN Turizm İşletmeciliği bölümüne bölüm başkanı olarak atanmıştır. Kendisini tebrik eder, başarılar dileriz.
- ◆ Fakültemiz öğretim üyelerinden Dr. Öğr. Üyesi Ertuğrul Düzgün Dekan Yardımcısı olarak atanmıştır. Kendisini tebrik eder, başarılar dileriz.
- ◆ Turizm Rehberliği Bölümü 60 kontenjan ile 2018-2019 Eğitim Öğretim yılında öğrenci alacaktır. Üniversitemize hayırlı olmasını temenni ederiz.

Gümüşhane Üniversitesi Turizm Fakültesi ilk mezunlarını verdi.

2014-2015 eğitim-öğretim yılında öğrenci kabul etmeye başlayan Gümüşhane Üniversitesi Turizm Fakültesi, 2017-2018 eğitim öğreti yılında ilk mezunlarını verdi.

Törende mezun öğrenciler adına konuşan 2017-2018 dönem birincisi Aydan TO-SUN gece-gündüz demeden çalışıp, zorlu bir maratону atlatarak bugünlere gelmenin haklı gururunu yaşadıklarını söyledi. İlk üçe giren öğrencilerin ardından 17 öğrenci diplomalarını öğretim elemanlarının ellerinden aldılar.

Turizm Fakültesi Dekan Yardımcısı Dr. Öğr. Üyesi. Uğur AKDU' nun önderliğinde meslek yeminlerini eden öğrenciler, mezuniyet töreninde keplerini atarak, mezun olmanın mutluluğunu yaşadılar.

Turizm Fakültesi Adına İmtiyaz Sahibi

Prof. Dr. Halil İbrahim ZEYBEK

Genel Yayın Yönetmeni

Prof. Dr. Kemal ÇELİK

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü & Tasarım

Öğr. Gör. Sedat TAŞ

Editör

Dr. Öğr. Üyesi Ertuğrul DÜZGÜN

Yazarlar

Dr. Öğr. Üyesi Uğur AKDU

Dr. Öğr. Üyesi İsmail ÇALIK

Dr. Öğr. Üyesi Serap AKDU

Dr. Öğr. Üyesi Savaş EVREN

Dr. Öğr. Üyesi Ertuğrul DÜZGÜN

Öğr. Gör. Murat ÖDEMİŞ

Arş. Gör. Seda KAMBER TAŞ

Arş. Gör. Fazıl KAYA

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ TURİZM FAKÜLTESİ

Bağlarbaşı Mahallesi 29000 Gümüşhane

Telefon: 0 456 233 12 71

Fax: 0 456 233 12 76

E-posta: turizm@gumushane.edu.tr